

**Maardu III uuringuruumis
lubjakivikarjääri rajamise ja lubjakivi
kaevandamisega kaasneva
keskkonnamõju hindamise seisukoht**

Esitasite Terviseametile (edaspidi amet) keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 20 lg 1 ja § 15 lõigete 1 ja 4 kohaselt seisukoha saamiseks Maardu III uuringuruumis lubjakivikarjääri rajamise ja lubjakivi kaevandamisega kaasneva keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) aruande eelnõu.

Maardu III uuringuruum asub Harju maakonnas Jõelähtme vallas Maardu külas katastriüksustel Viimsi metskond 72, Viimsi metskond 73 ja Pruuli. Uuringuruumi pindala on 156,44. Eesmärk on Maardu III uuringuruumi piirdes lubjakivi karjääri avamine ja ehituslubjakivi kaevandamine arvestusliku keskmise aastase kaevandamise mahuga 300 000 m³ ning varustada Tallinna linna ja Harju maakonda, mis on Eesti suurimad ehituslubjakivi tarbijad, kvaliteetse lubjakivikillustikuga. Lähimate elamute õuealad jäävad uuringuruumist ~350 m kaugusele loodesse kinnistule Veski põik 1, ~920 m kaugusele itta kinnistule Tarvopõllu, ~1 600 m kaugusele lõunasse kinnistule Suuresti, ~460 m kaugusele edelasse kinnistule Tellivere ja ~480 m kaugusele läände kinnistule Nurme.

KMH aruande eelnõus on toodud:

- „Maardu III uuringuruumis kaasneb maavara kaevandamistegevusega müra, mis põhjustaks üldist mürataseme kasvu eelkõige tootmisterritooriumil. Samuti põhjustab müra valmistoodangu väljavedu selleks kasutatavate teede lähiehitistehases. Eeltoodud kavandatava tegevuse kirjelduse kohaselt toimub lisaks maavara raimamisele ka kaevisetöötlamine purustus-sorteerimissõlmes ning killustiku pesemine. Karjääri tegevusega seotud müraallikad võib jagada järgmiselt:
  - statsionaarsed masinad ehk punktallikad: ekskavaator, laadur, buldooser, hüdrovasar;
  - statsionaarsed seadmed ehk pindallikad: killustikusõlme purusti, sõelad;
  - joonallikad: killustikusõlme konveierid, karjäärisisene materjali vedu, valmistoodangu väljavedu“
- „Transpordi (joonallikate) puhul on olulisimaks parameetrik liikluskõrgus, millest sõltub transpordivahendite müraemissioon keskkonda. Mida suurem on liikluskõrgus, seda suuremaks ja ühtlasemaks kujuneb müratase teede lähiehitistehases. Lisaks liikluskõrgusele mõjutab transpordi puhul müra teket ka teekate (asfalt, kruuskate), liikumiskiirus ja raskete sõidukite osakaal liiklusvoos.“
- „Müra modelleerimisel on arvesse võetud kõiki mäeeraldisel töötavaid mäemasinaid ja tööprotsesse ning nende maksimaalseid töötamisega kaasnevaid helivõimsustasemeid. Seetõttu iseloomustavad modelleerimistulemused suurimat võimalikku müra levikut tootmisterritooriumil. Modelleerimisel kasutatud müraallikad (mäemasinad) on valitud

lähtuvalt kavandatavast tegevusest. Arendaja plaanib kavandatavas Maardu III karjääris kasutada samu masinaid ja seadmeid, mis on hetkel kasutusel ka Väo lubjakivi.“

- „Maardu III uuringuruumi lubjakivikarjääris kavandatakse maavara kaevandamist ja väljavedu ainult tööpäevadel, nädalavahetusel materjali laadimist ja väljavedu ei toimu.“
- „I stsenaariumi (kaevandusmaht 300 000 m³/a) kohaselt toimub lubjakivi kaevandamine päevasel ajal ehk ajavahemikus kell 7–23. II stsenaariumi (kaevandusmaht 500 000 m³/a) korral toimub kaevandamine ööpäevaringselt ehk lisaks päevasele ajale ka öisel ajal vahemikus 23–7. Väljavedu mõlema stsenaariumi korral on planeeritud päevasele ajavahemikule kuni 11 h päevas, kuid vastavalt aastasele kaevandamismahule erineva intensiivsusega. Seetõttu on modelleeritud nii seaduses määratud päevase aja (vahemikus 7–23) kui ka öise aja (vahemikus 23–7) müra hajumist, mis näitab kaevandamise ja eelnimetatud piiratud ajaga materjali väljaveo müra koosmõju summaarselt.“
- „Samuti ei asetse müraallikad ühes kohas, vaid on liikuvad, ning paiknevad tootmisala piiride lähistel vaid väikese osa kogu tootmisperioodist.“
- „Maardu III karjääris põhjustavad mäeeraldisele töötavad masinad müra, mis levib ümbritsevasse keskkonda. Atmosfääriõhu kaitse seaduse § 59 kohaselt peab müraallika valdaja tagama, et tema müraallika territooriumilt ei levi normtasest ületavat müra.“
- „Müra normtasemed on kehtestatud erinevatele maa-ala kategooriatele, millest Maardu III uuringuruumis ja selle ümbruses on rakendatavad II kategooria piirväärtused.“
- „Müratasemete modelleerimistulemuste kohaselt kaasneb kavandatava tegevusega täiendava müra levik ümbruskonda. Sõltuvalt realiseeruvast stsenaariumist toimuks lubjakivi kaevandamine karjääris kas päevasel ajal (I stsenaarium, kaevandusmaht 300 000 m³/a) või ööpäevaringselt (II stsenaarium, kaevandusmaht 500 000 m³/a). Lisaks võib esineda olukord, kus taotletava karjääri lõunaosas toimub ka turba kaevandamine (2. alternatiiv). Lähimate majapidamiste õuealadel prognoositud väärtuste kohaselt päevaseid piirväärtusi ei ületata (välja arvatud Arali kinnistul, kus liikluse müra tase õueala piiril on probleemne ka olemasoleva olukorra kohaselt), kuid siiski on lisanduv mürafoon tajutav. Öisel perioodil esineb prognoosi kohaselt lähimate majapidamise juures vastava piirväärtuse ületamist.“
- „Kavandatava tegevuse realiseerumisel rakendatavad keskkonnameetmed on: Katendimaterjalist müratõkkevallide rajamine lubjakivi kaevandamiseks avatud karjääriala tootmisterritooriumi piirile lähimate majapidamiste suund; Viia müraallikad esimesel võimalusel kaevandatud astangu alla (karjääri põhjale) ja/või hoida kaevandatava astangu lael; Mürahäiringu leevendamiseks väljata maavara mäeeraldise piiride lähistel majapidamiste suundadel võimalikult kiiresti; Maavara kaevandamisel mäeeraldise piiril majapidamiste suundadel kasutada võimalusel korruga ainult ühte töötavat masinate komplekti (näiteks ekskavaatorit, hüdrovasarat ja laadurit) nii, et võimalik müra häiring oleks vähendatud; Paigutada müraallikad (mäemasinad, statsionaarsed seadmed/rajatised) karjääris müra leviku tõkestamiseks otstarbekalt, näiteks varjestada purustus-sorteerimissõlme töö valmistoodangu ladudega; Kaevandamise töökorralduslik planeerimine tsoonide kaupa müratundlike objekti läheduses; Katendivallide kõrguse suurendamine, kombineerimine haljastusega; Valida maavara kaevandamiseks ja toodangu tootmiseks kaasaegne tehnika, mis tekitab vähem müra. Kasutatavad masinad peavad olema tehniliselt korras; Mürarikaste tegevuste või karjääri tööaja piiramine.“
- „Müratasemeid tuleb kontrollida kavandatava tegevuse realiseerumisel. Kaevandamisega alustamisel tuleb Maardu III uuringuruumi põhjaosas mõõta päevast, sh õhtust ja vajadusel ka öist mürataset lähimate Veski põik 1 ja Vahepõllu majapidamiste õuealadel.“
- „Kaevandamise tööee edenemisel lõuna suunas tuleb mõõta päevast ja vajadusel öist mürataset Nurme majapidamise õuealal.“

- „Juhul kui paralleelselt lubjakivi kaevandamisega toimub ka turba kaevandamine mäeeraldise lõunaosas (2. alternatiiv), tuleb kontrollida päevast mürataset Tellivere, Jürivälja või Lillevälja majapidamise juures.“

Amet on esitatud materjalidega tutvunud ning märgib järgmist:

- **KMH aruande eelnõus (lk 266) on välja toodud:** „Kavandatava tegevuse realiseerimiseks on kõige väiksema keskkonnamõjuga tegevusvariandiks 1. alternatiivi I stsenaarium, millele järgnevad 1. alternatiivi II stsenaarium ja 2. alternatiivi I stsenaarium.“ Ameti hinnangul on väljapakutud lahendustest parim 1.alternatiivi I stsenaariumi. Amet märgib, et 1. alternatiivi I stsenaariumi kasutusele võtmine mõjutab siiski Arali kinnistut liiklusmüra osas, mistõttu soovitab amet suureneva liiklusmüra puhul kaaluda kinnistule müraleevendava müratõkkeseina rajamist.
- Planeeritavalt alalt lähtuvad müratasemed ei tohi müratundlike hoonetega aladel ületada keskkonnaministri 16.12.2016 määruses nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ (edaspidi KeM määrus nr 71) lisas 1 toodud normtasemeid.
- Maksimaalne müratase ei tohi ületada tööstusmüra korral vastava mürakategooriaga alal müra liigile kehtestatud normtaset rohkem kui 10 dB (KeM määrus nr 71 § 6 lg 2).
- Impulssmüra põhjustavat tööd võib teha tööpäevadel kella 07.00-19.00. Impulssmüra piirväärtusena rakendatakse asjakohase mürakategooria tööstusmüra normtaset.
- Jälgida, et karjääri töö käigus tekkivad vibratsioonitasemed ei ületaks sotsiaalministri 17.05.2002 määruses nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“ § 3 toodud piirväärtused.
- Teha koostööd kavandatava karjääri ümbruse elanikega, leidmaks üheskoos parim lahendus. Teavitada elanikke eelnevalt suurematest mürarikaste tööde teostamise ajast ning tööde kestusest, vältimaks teadmatusest tingitud kaebusi.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristina Jaroševitš
vaneminspektor
Põhja regionaalosakond

55674859
kristina.jaroševitš@terviseamet.ee